

Příloha 1: Iniciační obřady v prvotní církvi: jejich průběh a symbolika

Obřad	Symbolický význam
Četba dějin spásy ze Starého zákona	Události, které podstatně určují symbolický význam křestní vody a symbolického jednání ve svátosti křtu. Souvisejí také nebo přímo poukazují na smrt a vzkříšení Ježíše Krista – vrchol a střed dějin spásy.
Zřeknutí se zla (satana a jeho služby) a vši slávy	„Zřeknutí se“ je převzato z vojenské terminologie a znamená vyčlenění ze služby. Slávou je myšlen pohanský kult a jeho rozmařilé slavnosti, pověrečná znamení atd.
Připojení se ke Kristu: tři otázky „Připojuješ se ke Kristu?“, na ně následují tři odpovědi.	Symbolicky je křtěnec začleněn do služby Kristu a získává oděni zbroje spravedlnosti a zbroje světla (Ef 6, 11-17).
Odložení šatů a šperků Pomazání olejem katechumenů	Šaty a šperky jsou symbolem starého člověka a jeho zvyků. Posila Ducha Svatého pro boj s ďáblem (souvisí s mazáním zápasníků, aby se jejich hladké kůže nemohl protivník zachytit). Pomazání též naznačuje naroubování na ušlechtilý kmen olivy – Ježíše Krista a přijetí podílu na tučnosti pravé olivy.
Sestoupení katechumena spolu s jáhnem do křestního bazénu s vodou. Kmotr provolával nad křtěncem Kristovo jméno.	Voda v bazénu představuje hrob a zároveň pramen života. V ní se odehraje zápas křtěnce s ďáblem, a to s Kristovou pomocí, aby byl ďábel „pošlapán“.
Vyznání víry v Trojjediného Boha spojené s ponořením nebo politím vodou. Pronesení křestní formule: Já tě křtím ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého.	Trojí ponoření: tři dny, které strávil Ježíš v hrobě. Odpověď katechumena: vyjádření víry v Trojici. Křtěnec v tomto procesu zemřel starému způsobu života a byl zrozen pro nový (voda mu byla zároveň hrobem a mateřským klínem). Křestní formule: „vlození“ pokřtěného do společenství Trojice.
Podání pokrmu pro novorozence - plodů zaslíbené země: mléka a medu. Vystoupení z vody.	Souvisí s příslibem přivedení do země oplývající mlékem a medem (srov. Ex 3, 8.17). Ve starověku šlo také o překonání pohanského kultu.
Pomazání olejem jako projev díkůvzdání	Souvisí s pomazáním na kněze, proroka a krále: připojení k Božím lidu na věky.
Oblečení bílého šatu	Oděv je odznakem synovství; symbolizuje důstojnost nového člověka, oblečení Krista. Symbolizuje také účast na Kristově slávě (proměnění na hoře) a nesmrtelnost. Pokřtěný má tento oděv donést bez poskvrny až před poslední soud.
Průvod z baptisteria (křestní místnosti) do kostela se svícemi a za zpěvu žalmů	Symbolizuje návrat do ráje, zaslíbené země, kterou je království nebeské (vztahuje se k evangeliu o družičkách, které jsou na svatbu ženicha – Mt 25, 1-13).
Vkládání biskupových rukou na nově pokřtěné ve shromáždění celé církevní obce a vyprošování daru Ducha Svatého.	Vkládání rukou symbolizuje sestoupení Ducha Svatého na člověka a vylití jeho lásky skrze Ducha Svatého do očištěného příbytku jeho srdce (srov. Ř 5, 5).
Pomazání olejem myrhy – přijetí pečeti Ducha Svatého	Symbolizuje odlesk sestoupení Ducha Svatého při Ježíšově křtu. Doprňuje křestní obřady, označuje nezrušitelným znamením.
Přijetí nového jména	Symbolizuje změnu, ke které došlo v člověku (podobnost pochází ze Starého zákona: např. Abram – Abraham).
Políbení pokoje a mše neofytů (nových výhonků).	Políbení je individuálním gestem přijetí do společenství místní církve. Mše je svatební hostinou, byla nazývána „zlatou svatbou“, protože pokřtěný člověk byl považován za „nevěstu“ Stvořitele. (podle sv. Ambrosia)
Osmý den: liturgie se zvláštní křestní promluvou	Symbol nového stvoření. Tento den se neofyti vraceli opět do každodenního života.